

ТРАВМУВАННЯ НАСІННЯ ПРИ МЕХАНІЧНІЙ ОБРОБЦІ

Воропай В.П.

Науковий керівник – к.т.н., доцент Бредихін В.В.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені
Петра Василенка

(61002, Харків, вул. Мироносицька, 92, каф. Фізики, теоретичної механіки та
деталей машин, тел. (057) 764-97-57)

В сучасних економічних умовах в якості посівного матеріалу фермерами використовується насіння власного виробництва, що пов'язане з високою вартістю сертифікованого насіння. На якість насіння впливає значна кількість чинників: анатомічні властивості насіння, фізико-механічні властивості, а також – вплив технічних засобів на різних стадіях післязбиральної обробки насіння. Машини, що використовуються фермерськими господарствами не завжди задовольняють сучасним вимогам. В кінці технологічного процесу маємо критичний відсоток травмованого насіння, що є недопустимим. За результатами досліджень, травмування насіння м'якої пшениці становить 48-60%, твердої інколи сягає 100%, жита – 78-100%, кукурудзи 90-95%, ячменю 48-90%, гречки 12-25%, гороху 7-48%, проса - 4%.

Рис. 1. Усереднені значення травмованості насіння

де: 1 – не травмоване насіння;

2 – макротравми; 3 – травмовані зародки; 4 – травмовані оболонки зародку; 5 – травмовані оболонки ендосперма; 6 – травмовані оболонки зародку ендосперма

Практика показала, що найбільш ощадливими машинами для обробки насіння є пневмосортувальні столи, що розробляються науковцями ХНТУСГ разом з Хорольським механічним заводом.